

[Indenrigsministeren]

cirkulærer og bekendtgørelser med hjemmel i lov. Herudover har det været almindeligt anerkendt af domstolene, at der også er uskrævne retsregler, nemlig regler for det, man gerne må, som man altid har måttet, men som Folketinget ikke formelt har godkendt.

Må jeg nævne et erhverv, som har en vis interesse hos hr. Arne Melchior, turisterhvervet, som eksempel på uskrævne retsregler. Det har været almindeligt anerkendt, at man f.eks. gerne må ansætte turistchefer og aflønne dem i kommunerne. Det er ikke hjemlet i nogen skreven lov, det hører hjemme i det, der hedder uskrævne retsregler.

Om det, som man kan dokumentere at man altid har måttet – og her vil jeg gerne sige, at der er ikke tale om, at man har gjort noget gennem tiderne, der har været ulovligt, men ikke har været opdaget; dér er tale om det, man altid har måttet, som har været anerkendt, eller som har været prøvet ved et tilsyn – om det gælder, at det er lovligt efter kommunalfuldmagten. Man siger, at det ikke har hjemmel i skreven ret, men det har været almindeligt anerkendt gennem tiderne. Det har måske endda været prøvet af et tilsyn, og det har fundet hjemmel.

Om alle andre aktiviteter gælder principielt, at de kræver lovgivning. Hvis ikke der er hjemmel i skreven ret, hvis det ikke er noget, der altid har kunnet finde sted og er blevet accepteret, så kræves der lovgivning. Og her må jeg blot sige, at det har Folketinget selv på det sidste cementeret, altså princippet om lovgivningen.

Vi har i Danmark et frikommuneforsøg, hvor et udvalgt antal kommuner til stadighed har kunnet fortælle ministre og Folketing om nye, gode ideer, de gerne ville prøve. Om alle disse forslag gælder – altså de forslag, som vi kalder frikommuneforsøg – at de ikke har hjemmel i nogen skreven lov. Og derfor er der ingen ministre, der har haft lov til at sige: Det er en god idé. Det må I gerne. Nej, hvert eneste af de 350 forsøg, der kører under frikommuneregelsættet, er godkendt af dette Folketing.

Det er altså ikke et argument, at det er fornuftigt. Det er ikke et argument, at det giver overskud. Det er ikke et argument, at det er politisk bekvemt. Argumentet i den lovgivende forsamling har hele tiden været, at da det ikke er hjemlet i nogen lov eller i kommunalfuld-

magtsbegrebet, så kræver det lov. Derfor har Folketinget påtaget sig opgaven med at lovgive om disse 350 forsøg.

Når man siger: Jamen det, der nu engang går godt, vil man virkelig stoppe det? – skylder jeg at sige, også til den socialdemokratiske ordfører, at ingen har stillet krav om, at noget, der går godt, skal stoppe; der er tale om, at det, der er ulovligt, skal lovliggøres. Der er altså ikke tale om, at man skal lukke virksomheder. Der kan være tale om, at man lovliggør det, bl.a. ved, at der kommer en anden ejerkreds. Men der er altså ikke krav om, at nogen eksisterende virksomhed overhovedet skal lide under, at en kommune overholder gældende ret.

Dér, hvor tilsynet kommer ind i forbindelse med kommunalfuldmagtsbegrebet, er der så bare det beskedne, lille ønske – det er meget beskedent – at vi stiller næsten lige så store krav til de offentlige myndigheder, som vi gør til privatpersoner. Det er selvfølgelig lettere at sige til privatpersoner, at de skal overholde, hvad der er gældende ret, men det tjener nok retssamfundet i almindelighed, at vi stiller det samme krav til offentlige myndigheder: at man overholder, hvad der er gældende ret, hvad enten der er tale om den skrevne ret eller det, der hedder uskrævne retsregler, som det er anerkendt gennem tiderne – også af dette Folketing.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg siger da tak for, at indenrigsministeren således – og meget grundigt – forholdt sig til det indlæg fra min side, som han forsøgte at antyde muligvis slet ikke var holdt. Jeg vil bekræfte, at indenrigsministeren har holdt sit indlæg her. Jeg skal overveje indholdet, men jeg kan ikke komme til anden slutning indtil videre.

Jeg er ked af, at jeg ikke engang fik medhold i så meget, som at begrebet kommunalfuldmagten er et misvisende begreb, et misvisende udtryk. Det skal jeg straks komme tilbage til. Lad mig henvise til, at på tysk har man noget – jeg ved ikke, om udtrykket findes på dansk, men på tysk har man noget, der hedder »die Philosophie des als ob«, altså at man lader som om. Og det kan man gøre, indtil det viser sig, at det hele braser sammen, fordi det byggede på en fiktion, og det er det, jeg hævder at der her er tale om.